

TEMAT:
Podstawowe pojęcia z zakresu
spedycji.

Klasa 2 / TECHNIK SPEDYTOR

Przedmiot: TRANSPORT i SPEDYCJA

*Opracowała : mgr inż. Agnieszka Ciągło – doradca
metodyczny (ODN, Zielona Góra, 2020)*

Czas: 90 minut (2 x 45 min.)

Cel ogólny: Celem lekcji jest zapoznanie uczniów z podstawowymi pojęciami z zakresu spedycji.

Cele operacyjne lekcji:

Po zakończonych zajęciach uczniowie powinni umieć/potrafić:

- określić początki działalności spedycyjnej i jej rozwój do czasów współczesnych,
- wyjaśnić pojęcia: spedycja, spedytor,
- sklasyfikować spedycję według różnych kryteriów,
- omówić elementy i etapy procesu spedycyjnego.

Cele w języku ucznia (NACOBZU):

1. Omówisz początki działalności spedycyjnej i jej rozwój.
2. Wyjaśnisz, co to jest spedycja, a także kim jest spedytor.
3. Przedstawisz charakterystykę procesu spedycyjnego.

Plan lekcji

- 1. Historia i rozwój spedycji.**
- 2. Spedycja i spedytor –
zdefiniowanie pojęć.**
- 3. Rodzaje spedycji.**
- 4. Proces spedycyjny.**

Ad.1.

Za początek spedycji uznaje się XV wiek.

**Wprowadzono w tym czasie prawo składu
i przymusu drogowego.**

**Prawo składu i przymusu drogowego
nakazywały składowanie towarów we
wszystkich miastach na drodze kupca,
objętych tym prawem.**

Przymus drogowy zobowiązywał kupców przewożących towary do podróżowania ściśle określonymi drogami handlowymi, na których znajdowały się miasta mające prawo składu.

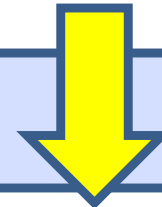
Przy drogach tych były umiejscowione komory celne.

Za użytkowanie swojej drogi panujący pobierał opłaty w postaci cła.

Przestoje przynosiły kupcom straty, więc stworzono instytucję pozornego nabywcy.

Pozorny nabywca składał oświadczenie o nabyciu towaru i wysyłał towar na cudzy koszt, w miejsce wskazane przez pierwotnego właściciela.

Pozorny nabywca wybierał środek transportu, drogę i miejsce składowania towaru. W rzeczywistości właścicielem towaru pozostawał pierwotny kupiec.

Spedycja - wiek XIX.

W XIX wieku na rynek wprowadzono maszynę parową.

Pomogła ona rozwinąć się rewolucji przemysłowej, która swoje zasięgi zawdzięczała właśnie ułatwionemu transportowi.

W związku z wprowadzeniem silników parowych do lokomotyw i budową linii kolejowych transport towarów i ludzi przeżywał rozkwit.

Powstawały szybsze środki transportu, korzystano z różnorodnych gałęzi transportu , a producenci i sprzedawcy poszukiwali firm, które mogłyby pomóc im uporać się z rosnącą liczbą przewozów.

Na rynku pojawiła się luka, którą wypełniły firmy specjalizujące się w planowaniu przewozów, pośrednictwie handlowym i wypełnianiu niezbędnej dokumentacji.

- **potrzeba przewożenia dużych ilości towarów o niewielkiej wartości i zróżnicowanej strukturze na duże odległości,**
- **szeroko rozumiana globalizacja,**
- **wzrost znaczenia multimodalności,**
- **zrównoważony rozwój gospodarczy.**

Ad.2. SPEDYCJA – definicje

działalność polegająca na organizowaniu przewozu ładunku na czyjeś zlecenie oraz wykonaniu innych niezbędnych czynności dodatkowych, wynikających ze specyfiki zlecenia;

organizuje procesy transportowe, a także całe łańcuchy usług związane z zaopatrzeniem czy dystrybucją;

zarobkowe organizowanie przemieszczania ładunków w zastępstwie zleceniodawcy oraz wykonywanie związanych z tym czynności za wyjątkiem samego transportu i czynności dodatkowych.

SPEDYTOR

podmiot, który zawodowo, za wynagrodzeniem podejmuje się we własnym imieniu, lecz na rachunek zleceniodawcy lub w imieniu i na rachunek zleceniodawcy wysłania lub odbioru przesyłki, zorganizowania całości lub części procesu przemieszczania przesyłki lub innych usług związanych z obsługą przesyłki i jej przemieszczaniem,

Jest koordynatorem i organizatorem procesu transportowo - spedycyjnego , którego efektem powinna być odpowiednia jakość realizacji usługi po możliwie niskich kosztach.

SPEDYTOR

CZYSTY

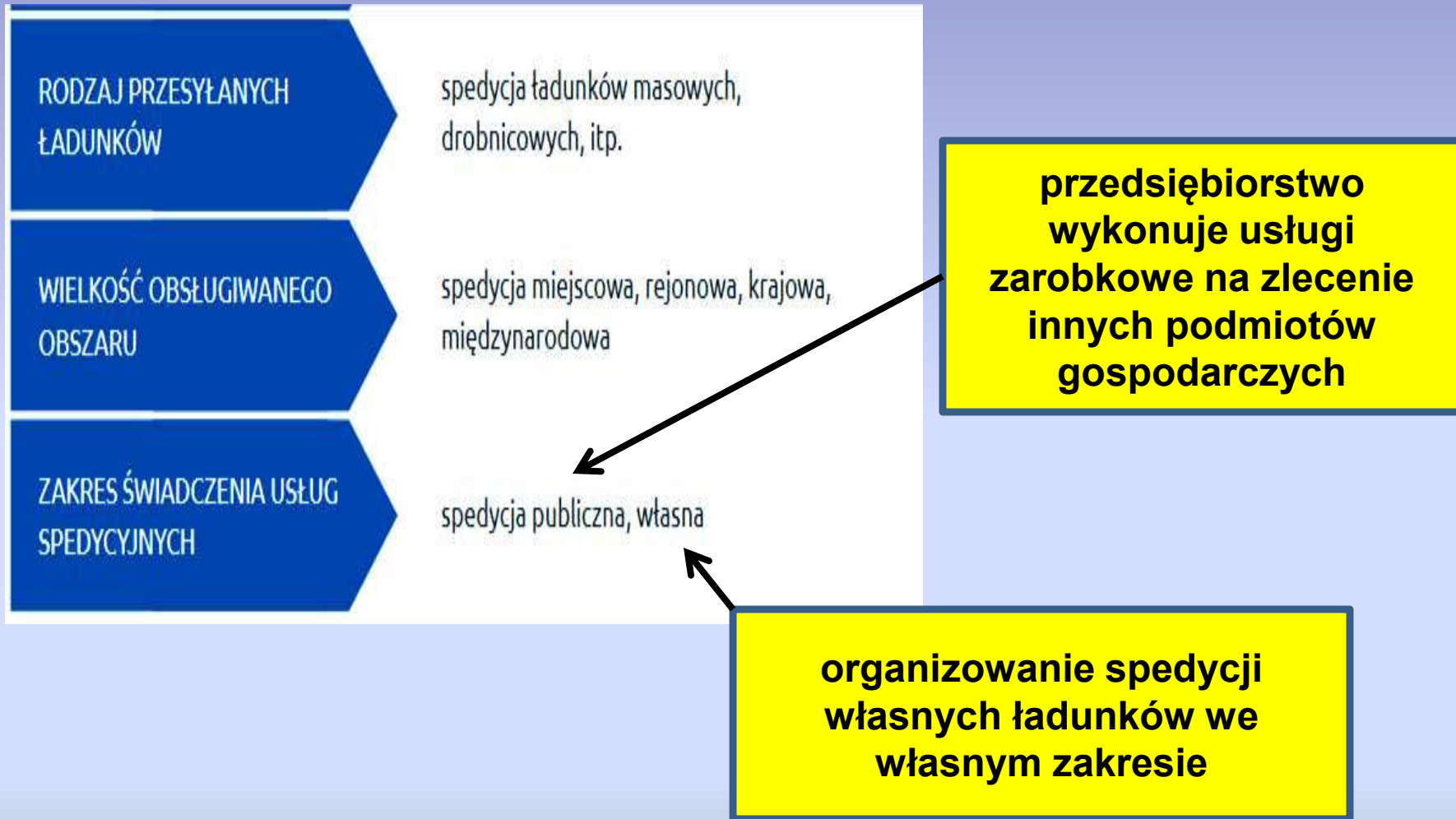
przedsiębiorstwo, które w ramach swojej działalności wykonuje tylko czynności spedycyjne (przykłady: zlecenia przewozu, doradztwo, ubezpieczenie ładunku, odprawa celna, przekazanie ładunku odbiorcy),

MIESZANY

przedsiębiorstwo, które w ramach swojej działalności wykonuje we własnym zakresie czynności spedycyjne i/lub czynności dodatkowe (przykłady: załadunek, składowanie przesyłki, podjęcie należności za przesyłkę).

Ad.3. Rodzaje spedycji

Ad.4. Proces spedycyjny.

- uporządkowany ciąg czynności mających na celu zorganizowanie i zapewnienie dostawy towaru od producenta do ostatecznego odbiorcy,**
- rozpoczyna się wystaniem (otrzymaniem) zlecenia spedycyjnego, a kończy rozliczeniem danej operacji.**

PROCES SPEDYCYJNY

spedycja gałęziowa

- wykonywana jest przez użycie jednego rodzaju środka przewozowego,
- dokumentacja jest charakterystyczna dla danej gałęzi transportu

intermodalna

- wykorzystywane jest kilka środków transportu,
- usługa obejmuje kompleksowo wszystko od nadania do wydania,
- funkcjonuje jeden dokument przewozowy.

ELEMENTY PROCESU SPEDYCYJNEGO

**przedmiot przewozu
(ładunek)**

rodzaj, ilość,
wymiary, właściwości

**warunki, na jakich
został zawarty
kontrakt**

gestia transportowa

**sposób i droga
przewozu
oraz
gałąź transportu**

**wymogi stron
kontraktu**

dotyczące czasu
i szybkości dostawy,
kosztów przewozu,
niezbędnych
dokumentów, itp.

**liczba podmiotów
zaangażowanych
w proces
spedycyjny
i zakres
świadczonych
przez nich usług**

ETAPY PROCESU SPEDYCYJNEGO

WSTĘPNY

DORADZTWA

KONTROLI ILOŚCIOWEJ
I JAKOŚCIOWEJ

PRZEMIESZCZANIA

KOŃCOWY

ETAP WSTĘPNY

- zebranie informacji dotyczących wymagań klienta,
- przekazanie ogólnego zarysu organizacyjnego procesu spedycyjnego,

ETAP DORADZTWA

- plan przewozu
(organizacja procesu ładunkowego),
- kalkulacja ceny,
- przygotowanie dokumentów przewozowych,

ETAP KONTROLI JAKOŚCIOWEJ i ILOŚCIOWEJ

- kontrola stanu faktycznego ładunku z informacjami znajdującymi się w dokumentacji ,
- wymagania jakościowe dotyczące załadunku,

ETAP PRZEMIESZCZANIA

- **przewóz ładunku i utrzymanie kontaktu ze wszystkimi uczestnikami procesu,**
- **dodatkowe operacje –**
np. ustalenie miejsca w którym aktualnie znajduje się przesyłka,
Zgłoszenie ładunku do odprawy celnej, zlecenie magazynowania, kontrola ładunku podczas przewozu, ustalenie terminu dostarczenia ładunku,

ETAP KOŃCOWY

- **wyładunek,**
- **wydanie pokwitowania,**
- **kontrola dostawy,**
- **uregulowanie należności przez zleccenodawcę.**

PODSUMOWANIE LEKCJI

„Sprawdź swoją wiedzę”
– pracujemy w parach 😊

- 1. Jakie były początki spedycji dawno, dawno temu?**
- 2. Kto to jest spedytor czysty? Podaj przykład działań.**
- 3. Na czym polega spedycja wiązana?**
- 4. Który etap procesu spedycyjnego jest Twoim zdaniem najważniejszy? Odpowiedź uzasadnij.**

Zadanie domowe.

**Poszukać i zapisać w zeszycie
przykłady podmiotów
gospodarczych –
podwykonawców spedytora
głównego.**

Czy są pytania do tematu ??

Dziękuję za uwagę 😊)

Materiały źródłowe:

- a) podręcznik „Transport i spedycja”, część 2, R.Kacperczyk, wydawnictwo Difin 2010 (str.5-12),**
- b) podręcznik „Podstawy transportu”, A. Krupa, wydawnictwo WSiP, reforma 2017 (str.55-57).**

Kontakt do konsultacji: A.Ciaglo@odn.zgora.pl